

SUOMEN MAASTOHIIHTO YHDISTYKSEN TIEDOTE PIIREILLE JA SEUROILLE

27.5.2009

Suomen Maastohiihto yhdistys perustettiin 8.5.2009. Sen ensimmäinen varsinainen kokous oli 25.5.2009 jossa puheenjohtajaksi valittiin Suomen Hiihtoliiton varapuheenjohtaja Matti Sundberg. Keski-Pohjanmaan hiihto ry:n puheenjohtaja Reijo Alakoski valittiin varapuheenjohtajaksi. Toimeenpanevan hallituksen muut jäsenet ovat Börje Norrgård, Reijo Jylhä ja Hannu Koivusalo.

Toimeenpaneva hallitus haluaa tällä tiedotteella selkiinnyttää piirien ja seurojen kuvaa tilanteesta sekä oikoa median ja huhujen kautta mahdollisesti syntyynyttä virheellistä kuvaa kokonaisuudesta.

Miksi uusi yhdistys perustettiin?

Johtavana asiana on talous. Vuoden 2005 Hiihtoliiton organisaatiouudistuksen yhteydessä päätettiin lajien talousvastuusta että kukin laji kattaa toimintansa kustannukset sen käytössä olevilla varoilla. Aiemmin kaikki oli yhtä isoa Hiihtoliiton kassaa. Tätä asiaa vaativat muut lajiryhmät koska halusivat suojautua maastohiihdon talous- ja imago-ongelmilta. Samalla sovittiin periaatteellisella tasolla ohjelmasta jolla Hiihtoliiton oma pääoma saadaan selvästi plussalle vuoteen 2012 mennessä. Vuosittain joka lajin piti tehdä plussaa sovittu määrä. Alppilajit ovat hoitaneet leiviskänsä hyvin. Ainoa laji, joka sääntömuutoksen jälkeen on joka vuosi tehnyt plustuloksen (2005 – 2008) on ollut maastohiihto. Juridisesti tilanne jatkui entisellään eli kaikki olivat yhteisvastuullisia taloustilanteesta. Tämä kokonaisuus hajosi lopullisesti alppilajien perustaessa lokakuussa 2008 oman yhdistyksensä.

Omien yhdistysten perustaminen mahdollistettiin vuoden 2005 sääntöuudistusten yhteydessä.

Hiihtoliiton talous on tänään kriittisessä tilanteessa. Mäkihypy-yhdistetty on tehnyt vuosina 2007 ja 2008 "yhteisvastuun" aikana reilut 500.000 € tappiota. Kuluvan vuoden ensimmäisen neljän kuukauden aikana on tullut lisää 200.000 – 300.000 €. Näistä tappioista vastaa enää aiheuttajan lisäksi juridisesti maastohiihto koska vuoden alusta alppilajit ovat omana yhdistyksensä vastuussa vain omista tekemisistään.

Kysymys siis kuuluu: Kannattaako maastohiihdon jatkossakin säästää harraste- ja nuorisotoiminnasta (kuten nyt on neljä vuotta tehty) jotta saisimme tehtyä positiivisen tuloksen mikä puolestaan valuu kokonaisuudessaan mäkihypyn ja yhdistetyn aiheuttamien velkojen maksuun?

Tähän mennessä 12 piiriä ja heidän edustajinaan toimeenpaneva hallitus on sitä mieltä että vanha organisaatiomalli on tullut totaalisesti tiensä päähän.

Miten on edetty?

Nykyinen maastohiihtovaliokunta aloitti vuoden vaihteessa ja kokoontui virallisesti ensimmäisen kerran Jämin SM-hiihtojen yhteydessä tammikuussa. Tuolloin

valiokunta jaettiin pienempiin työryhmiin joista varsinkin talous- ja markkinointiryhmä on kokoontunut erittäin tiiviiseen tahtiin. Ryhmän päällimmäinen huolenaihe on ollut Hiihtoliiton taloustilanne ja siitä selviäminen. Erittäin suurta tuskaa on tuottanut suunnitelmien tekeminen ilman talouslukuja joita raskaasti ruuhkautunut keskusyksikkö ei ole pystynyt toimittamaan. Tästä esimerkkinä se että huhtikuun 2009 alussa maastohiihtovaliokunnan käytössä ollut tuorein talousajo oli lokakuulta 2008!

Talous- ja markkinointi työryhmä nosti varhaisessa vaiheessa esille maastohiihtovaliokunnassa toimintamallin jolla voidaan turvata lajin toiminta jatkossa. Toimintamalli oli oman ry:n perustaminen.

Tässä kohtaa on hyvä ottaa esille muistinvirkistykseksi maastohiihdon toimielinten johtosäännöstä § 7.9: **Maastohiihtovaliokunnan tulee kaikin tavoin edistää, ohjata ja valvoa maamme maastohiihdon kehitystä.**

Aiheesta keskusteltiin maastohiihtovaliokunnassa useaan otteeseen ja erittäin perusteellisesti. Yksimielinen päätös mahdollisen maastohiihdon uuden yhdistyksen perustamisesta käytävälle neuvottelukokoukselle syntyi 21.4.2009. Seuraavana päivänä aiheesta lähti tieto piirien puheenjohtajille sähköpostina joka sisälsi mm. alustavan organisaatiomallin sekä kehotuksen keskustella aiheesta piirin seurojen kesken mahdollisuuksien mukaan. Kokouspäiväksi päätettiin 8.5.2009 eli liittovaltuuston kokousta edeltävä päivä. Aikataulu oli valitettavan tiivis joka aiheutti sen että kaikki piirit eivät päässeet asiaa puimaan keskuudessaan ennen neuvottelukokousta.

Neuvottelukokous kävi pitkän ja värikkään mutta asiallisen keskustelun aiheesta. Keski-Pohjanmaan hiihto ry:n edustaja Reijo Alakoski teki esityksen Suomen Maastohiihto ry:n perustamisesta. Muita esityksiä ei tullut ja 12 piirin edustajat hyväksyivät esityksen. Perustava kokous pidettiin heti neuvottelukokouksen perään.

Koko asia on viety läpi täysin Hiihtoliiton sääntöjen ja demokraattisten päätösten mukaan.

Meidän maastohiihtopäätäjien, jotka seurat ovat valtuuttaneet hoitamaan yhteisiä asioitamme, on velvollisuus ajatella asioita valtakunnallisesta ja kansainvälisestä näkökulmasta. Liiton ollessa talouskriisissä, ei ole aikaa ja mahdollisuutta kerätä kaikkien yksittäisten seurojen näkökulmia päätöksenteon pohjaksi. Seurat voivat arvioida onnistumistamme seuraavan kerran Hiihtoliiton liittokokouksessa 2010 syksyllä.

Mitä jatkossa?

Lajimme on erittäin seurattu myös median taholta. Oli täysin odotettua että otsikot kirkuvat "Maastohiihto eroaa Hiihtoliitosta", "Kenttä repesi kahtia" tai "Maastohiihdossa asemasota käynnissä." Kuitenkin kyse on Hiihtoliiton uudelleenorganisoinnista. Tämä tarkoittaa vastuiden ja päätöksenteon siirtämistä sinne, minne ne kuuluvat, eli lähemmäksi tekijöitä. Tästä on luonnollisena seurauksena suurempi vastuunkanto päätöksenteossa kaikilla tasoilla. Kaikki lajiryhmät tarvitsevat Suomen Hiihtoliittoa hoitaessaan asioita FIS:n, EBU:n, OPM:n ja OK:n kanssa.

Asemasodasta tai kentän repeämisestä on turha puhua. Piirit, jotka perustamiskokouksessa eivät vielä mukaan liittyneet ovat suurelta osin asioita käsitelleet positiivisessa hengessä ja ottaneet odotetun aikalisän saadakseen lisää informaatiota aiheesta.

Ilmassa on kyselyjä millä valtuuksilla uusi yhdistys toimii ja voidaanko sille antaa lajin toimivaltuudet? Tähän vastaa yksiselitteisesti maastohiihdon toimielinten johtosääntö § 1: SHL:n toimintasääntöjen 11 §:n a)-kohdan mukaisesti maastohiihdon toimielimiä ovat seurakokous ja maastohiihtovalioikunta. **Mikäli maastohiihto perustaa erillisen sitä SHL:ssä edustavan yhteisön, ovat sen toimieliminä lain säätämät ao. yhteisön toimielimet.**

Maastohiihdon seurat ovat uudessakin yhdistystoimintamallissa Suomen Hiihtoliiton ja alueensa hiihtopiirin jäseniä. Suoraa jäsenyyttä Suomen maastohiihto yhdistykseen ei välttämättä tarvita, koska nykysääntöjen mukaan Hiihtoliitto voi siirtää alue- ja piiritoiminnan kolmannelle osapuolelle hoidettavaksi, tässä tapauksessa Suomen Maastohiihto yhdistykselle.

Julkista pohdintaa

Ilmassa on puheita seurojen unohtamisesta ja seurakokouksen koollekutsumisesta aiheen tiimoilta. Seurakokous on kolmesti järjestetty Vuokatissa ja paikalla on ollut vajaat sata 600:sta maastohiihdon seurasta. Vaikea on uskoa että tämän asian tiimoilta kaikki seurat lähettävät ihmisen kokoukseen. Seurat tavoitetaan piirien ja tiedottamisen kautta. Seurat hoitavat omaa toimintaansa piirien tukemana. Seurat valitsevat ihmiset maastohiihtovalioikuntaan joiden katsovat parhaiten vievän lajia eteenpäin valtakunnan tasolla ja nämä ihmiset ovat rakentaneet mallin joka on demokraattisella päätöksellä hyväksytty ja pannaan täytäntöön.

Ilmassa on puheita pohjoismaisten lajien yhdistyksestä ja toiminnan jatkamisesta entisellään. Jotta tästä voidaan rakentavasti keskustella jonkun pitäisi perustella miksi?.

Neljä vahvaa mäkihyppy-yhdistetty seuraa Puijon, Ounasvaaran ja Lahden Hiihtoseurat sekä Kuusamon Erä-Veikot tekivät yhteisen tiedotteen 7.5 eli päivää ennen maastohiihdon neuvottelukokousta. Tiedotteessa ne "kannattavat mäki/yhdistetyn ja maastohiihdon kiinteään yhteistyön jatkamista nykyisessä muodossa." Perusteluna "Suomen Hiihtoliiton sisällä toteutettavalla yhteistyöllä saavutetaan merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia etuja mm. henkilöstöresurssien, valmennustietouden, koulutuksen, ja olosuhdeasioiden osalta". Perusteluihin liittyen taloudellinen puoli on tullut jo käsiteltyä. Vaikea on myös muiden perusteiden osalta ajatella, mikseivät ne voisi toimia vaikka kumpikin lajiryhmä olisi omana yhdistyksenä Suomen Hiihtoliiton alla?

Neljästä seurasta Ounasvaaran Hiihtoseura on ainoa joka ei järjestä vuosittain maailman cup kisoja, mutta on kuitenkin MC – rahojen käyttäjä, koska järjestää Continental Cup kisoja joihin tulee rahaa MC-momentilta Hiihtoliitosta. Maailman cup toiminnan budjetti Hiihtoliiton sisällä on 1,6 milj. € (koko maastohiihto 2,1 milj. €). Pohjoismaisten lajien MC asioista vastaa jatkossakin Suomen Hiihtoliitto sopimuskumppanina FIS:n ja EBU:n kanssa. Näin ollen tämän asian suhteen ei pitäisi

olla huolissaan. Jatkossa tosin nämä MC paketit tulee avata sillä tällä hetkellä johtokunnan ja maastohiihtovaliokunnan ihmisistä niiden sisällöstä, vastuiden, tappioiden ja tulosten jaosta ei tiedä kukaan todennäköisesti pois lukien MC kisoja järjestävien seurojen edustajat ko. elimissä.

Lähitulevaisuus

Suomen Maastohiihto yhdistyksen toimeenpaneva hallitus jatkaa normaalisti työtään suomalaisen maastohiihdon kehittämiseksi. Yhteistoimintaneuvottelut Hiihtoliiton kanssa maastohiihtotoimintojen siirrosta uudelle yhdistykselle aloitetaan välittömästi.

Vanhan velkataakan hoito pitää sopia lajien kesken heti. Siihen liittyen mäkihyppy-yhdistetystä on tullava oma yhdistys. Suomen Maastohiihto eikä Ski Sport Finland voi aloittaa omien velkaosuuksien maksua emoliitolle ennen kuin on selvää että ko. rahoilla tullaan hoitamaan nimenomaan velkaa.

Nelikanta sopimus keskusyksikön roolista ja koosta tulee neuvotella samanaikaisesti kaikkien kolmen laji ry:n ja Hiihtoliiton kesken koska näin saadaan selville yhteiset tarpeet ja toiminta voidaan mitoittaa oikeanlaiseksi.

Vanhan velkataakan osalta maastohiihto on ollut valmis ja tulee ottamaan vastattavakseen muiden lajien aiheuttamaa taakkaa. Perusteena tähän vastaantuloon on emoliiton toimintakykyisyyden varmistaminen.

Muutokset ovat mittavia ja valtavasti työtä on edessä. Valmiina uusi kokonaisuus ei tule syntymään. Tarvitaan kärsivällisyyttä.

Kokonaisuus täytyy viedä läpi rakentavassa hengessä. Lajiryhmienvälinen yhteistyö ei meidän visioissamme lopu siihen että niillä on oma talous.

Yhteistyössä,

Suomen Maastohiihto yhdistyksen toimeenpaneva hallitus